

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG LỐI SỐNG MỚI CHO THANH NIÊN

 NGUYỄN THỊ HIẾU*

Ngày nhận: 15/6/2019

Ngày phản biện: 15/7/2019

Ngày duyệt đăng: 29/7/2019

Tóm tắt: Tư tưởng Hồ Chí Minh là một khoa học, dựa trên cơ sở chủ nghĩa Mác - Lênin và trở thành ngọn đuốc soi đường cho cách mạng Việt Nam. Trong đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn dành sự quan tâm đặc biệt đến việc xây dựng lối sống mới cho thanh niên. Những quan điểm của Người về xây dựng lối sống mới cho thanh niên luôn có giá trị về lý luận và thực tiễn sâu sắc.

Từ khóa: Tư tưởng Hồ Chí Minh, lối sống mới, thanh niên

HO CHI MINH THOUGHT ON BUILDING A NEW LIFE FOR YOUTH

Abstract: Ho Chi Minh's thought is a science, based on Marxism-Leninism and becoming a torch to guide the revolution of Vietnam. In particular, President Ho Chi Minh pays special attention to building a new lifestyle for youth. His views on building new lifestyles for young people are always valuable, practical and theoretical.

Keywords: Ho Chi Minh Thought, new lifestyle, youth

1. Đặt vấn đề

Cách mạng Tháng Tám thành công, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc tuyên ngôn độc lập khai sinh ra nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa - Nhà nước độc lập đầu tiên ở Đông Nam Á là những dấu son lịch sử mãi mãi trường tồn cùng dân tộc. Nhà nước mới ra đời ấy bắt tay vào các nhiệm vụ để xây dựng và hoàn thành sự nghiệp giải phóng. Một trong những nhiệm vụ đó là xây dựng lối sống mới cho nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, lối sống mới là lối sống có lý tưởng, có đạo đức, văn minh, tiên tiến, kết hợp tinh hoa của văn hóa dân tộc và nhân loại. Lối sống bao gồm lối sống riêng của từng cá nhân và lối sống chung từng nhóm người, rộng hơn là toàn xã hội.

Người mong muốn nhân dân ta có lối sống khiêm tốn, giản dị, chừng mực, ngăn nắp, vệ sinh, yêu lao động, quý trọng thời gian, ít lòng tham muốn về vật chất, chức quyền, danh lợi. Trong quan hệ với đồng chí, anh em thì chân tình, ân cần, yêu quý và trân trọng con người; đối với mình thì nghiêm khắc; đối với người thì khoan dung, độ lượng.

Ngày 21/11/1946, trong Diễn văn khai mạc Hội nghị Văn hóa toàn quốc lần thứ nhất, tổ chức tại Hà Nội, Chủ tịch Hồ Chí Minh nói: "Đời sống mới không

phải cái gì cũ cũng bỏ hết, không phải cái gì cũng làm mới. Cái gì cũ mà xấu thì phải bỏ. Thí dụ, ta phải bỏ hết tính lười biếng, tham lam. Cái gì cũ mà không xấu nhưng phiền phức thì phải sửa đổi lại cho hợp lý. Thí dụ đơm cúng, cưới hỏi quá xa xỉ, ta phải giảm bớt đi.

Cái gì cũ mà tốt thì phải phát triển thêm. Thí dụ: Ta phải tương thân tương ái, tận trung với nước, tận hiếu với dân hơn khi trước.

Cái mới mà hay thì ta phải làm. Thí dụ: Ăn ở cho hợp vệ sinh, làm việc cho nó ngăn nắp" [4, tr. 94].

Nhận thức được vị trí, vai trò quan trọng của thanh niên - lực lượng kế cận của Đảng đối với sự nghiệp của Đảng, tương lai, vận mệnh của dân tộc, tiền đồ của Tổ quốc, sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn dành nhiều tình cảm, sự quan tâm, chăm lo, bồi dưỡng, giáo dục, rèn luyện cho thanh niên, xây dựng lối sống mới cho thanh niên. Trong thư gửi thanh niên và nhi đồng toàn quốc nhân dịp Tết sắp đến (tháng 1 năm 1946), Người viết: "Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội"[3, tr. 197].

Vị trí, vai trò của thanh niên còn được Chủ tịch

* Trường Đại học Công đoàn

Hồ Chí Minh tiếp tục khẳng định trong thời gian kháng chiến chống Mỹ: “Thời đại này là thời đại về vang của thanh niên. Mà thanh niên phải là những đội xung phong trên các mặt trận chính trị, kinh tế, khoa học, kỹ thuật. Thanh niên đã thực hiện những điều mơ ước của loài người từ bao thế kỷ” [2, tr. 188]. Người khẳng định: Không có việc gì khó. Chỉ sợ lòng không bền. Đào núi và lấp biển. Quyết chí ắt làm nên.

Trên cơ sở xác định vị trí, vai trò to lớn của thanh niên “Là người chủ tương lai của nước nhà”, Chủ tịch Hồ Chí Minh chủ trương xây dựng lối sống mới cho thanh niên. Trong tác phẩm “Đời sống mới” (1947), Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ sự cần thiết phải xây dựng lối sống mới cho nhân dân ta, trong đó có thanh niên. Người cho rằng, thanh niên ở địa vị nào, làm công tác gì đều phải tham gia xây dựng lối sống mới. Xây dựng lối sống mới phải bắt đầu từ những điều cơ bản nhất nhưng cũng đơn giản nhất mà thanh niên đều phải thực hành đó là ăn, mặc, ở, đi lại, làm việc.

Đồng thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn chỉ ra tính tất yếu phải “mới hóa” những thói quen, tập tục trong sinh hoạt văn hóa; trong hội hè, cưới hỏi, ma chay, giỗ, Tết; trong ứng xử gia đình và xã hội của thanh niên. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: Dân tộc Việt Nam muốn thoát khỏi nghèo nàn, lạc hậu, đi lên xã hội văn minh tiên tiến thì tất yếu phải xây dựng, sửa đổi những điều rất cần bản đó. Thanh niên phải coi việc xây dựng lối sống mới như một việc làm thường xuyên, liên tục, triệt để, khoa học.

2. Nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống mới cho thanh niên

Theo tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh xây dựng lối sống mới cho thanh niên phải được thực hiện trên tất cả các mặt của đời sống xã hội: như lao động sản xuất, chiến đấu, học tập, sinh hoạt, ứng xử...

Thứ nhất, lối sống mới của thanh niên biểu hiện trong chiến đấu, theo Hồ Chí Minh đó là: Có tinh thần yêu nước, dũng cảm, không ngại khó, ngại khổ, kiên trì đấu tranh, hy sinh hết mình cho sự nghiệp đấu tranh giành độc lập dân tộc. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, “tinh thần yêu nước” là lẽ sống cao đẹp nhất, là lý tưởng của thanh niên, nó đã trở thành truyền thống quý báu của dân tộc, thanh niên phải làm cho tinh thần ấy biến thành hành động cụ thể.

Yêu nước của thanh niên không chỉ đánh giá chủ yếu ở khả năng cầm súng giết giặc cứu nước như các thế hệ cha ông trước đây mà theo Người, yêu nước của thanh niên còn thể hiện ở tinh thần quyết tâm học tập, quyết tâm đạt đến đỉnh cao tri thức, phấn đấu vươn lên xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Phải bồi đắp cho thanh niên lòng tự hào dân tộc. Đặc biệt, Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, cần phải tạo điều kiện, khích lệ thanh niên phấn đấu gia nhập tổ chức Đảng. Bởi vì, khi đã trở thành Đảng viên trẻ, chắc chắn nhiều thanh niên sẽ càng có động lực, trách nhiệm với nghĩa vụ của mình.

Xây dựng lối sống mới với tinh thần yêu nước là vấn đề cơ sở, nền tảng để hình thành lý tưởng cách mạng cho thanh niên. Do đó, theo Người cần “giáo dục thanh niên ta rèn luyện một chí khí kiên quyết quật cường, một tâm lý quả cảm xung phong, tin tưởng vào tương lai của Tổ quốc, vào lực lượng của nhân dân, hy sinh lợi ích riêng cho lợi ích chung của dân tộc” [10, tr. 510].

Thứ hai, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn động viên, khuyến khích thanh niên tích cực lao động, tăng gia sản xuất. Lao động là thước đo đánh giá sự đóng góp của mỗi người cho quê hương, đất nước. Người yêu cầu thanh niên phải yêu lao động, lao động chăm chỉ với lương tâm nghề nghiệp, có kỹ thuật, sáng tạo, năng suất và hiệu quả cao vì lợi ích bản thân, gia đình, tập thể, xã hội. Nhờ hiệu quả của lao động sẽ giúp thanh niên hoàn thành sứ mệnh lịch sử trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Người nói: “Để đẩy mạnh tăng gia sản xuất và thực hành tiết kiệm, mỗi người chúng ta phải nhận rõ: Lao động là một nghĩa vụ thiêng liêng của mỗi người công dân đối với Tổ quốc. Ai cũng phải tùy khả năng mình mà tự nguyện, tự giác tham gia lao động, góp phần xây dựng nước nhà. Mỗi người chúng ta phải nhận rõ: Lao động - lao động chân tay và lao động trí óc - đều là vẻ vang, đáng quý. Chúng ta phải chống tư tưởng xem khinh lao động” [9, tr. 400].

Thứ ba, với việc xác định “thanh niên là chủ nhân tương lai của đất nước”, Chủ tịch Hồ Chí Minh chủ trương xây dựng cho họ một lối sống luôn đề cao việc học tập, rèn luyện. Người khẳng định, kho tàng tri thức của nhân loại là vô cùng phong phú, mỗi con người chúng ta còn rất nhiều điều phải học, có học thì mới mở mang được sự hiểu biết, mới tiến bộ được, chúng ta càng học nhiều bao nhiêu thì càng tiến bộ bấy nhiêu.

Người yêu cầu thanh niên phải không ngừng học tập nâng cao trình độ về mọi mặt “để làm tròn nhiệm vụ vẻ vang của thanh niên. Thanh niên sẽ làm chủ nước nhà, phải học tập mãi, tiến bộ mãi, mới thật là thanh niên” [8, tr. 216]. Thường xuyên học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ trở thành một chuẩn mực đạo đức của con người Việt Nam ngày nay.

Theo Người, thanh niên phải xác định mục đích học đúng đắn. Đó là việc trả lời cho câu hỏi: Học để

làm gì? Vì mục đích gì? Thấm nhuần mục đích học tập đúng đắn sẽ làm cho quá trình học trở nên có phương hướng, có kế hoạch. Từ đó tạo động lực để thanh niên có thể vượt qua mọi khó khăn, thử thách hoàn thành mọi nghĩa vụ của mình.

Nội dung và phương pháp học tập theo tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh rất phong phú, đa dạng. Đó là “Học ở trường, học ở sách vở, học lẫn nhau và học nhân dân, không học nhân dân là một thiếu sót rất lớn” [5, tr 361]. Đồng thời, học với hành phải đi đôi. Học mà không hành thì học vô ích. Hành mà không học thì hành không trôi chảy” [5, tr. 361]. Theo Người, học phải luôn gắn bó hữu cơ, không tách rời với hành, học để ứng dụng vào thực tiễn cuộc sống vốn đa dạng và phong phú. Học mà không hành, không áp dụng vào thực tế khác nào chiếc hòm đựng đầy sách, hành mà không học thì hành không trôi chảy. Muốn thực hành tốt đòi hỏi người học phải được trang bị những tri thức, kiến thức. Quan điểm của Người đã trở thành bài học sâu sắc có tác dụng kêu gọi mọi người đem việc học gắn bó với thực tiễn nước nhà, phục vụ cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Học đi đôi với hành cũng là nguyên lý giáo dục cơ bản của Đảng và Nhà nước ta; phê phán lối học suông, học cốt lấy chữ nghĩa, lấy mảnh bằng, lối học kinh viện, không nhằm mục đích phục vụ thực tiễn.

Người yêu cầu phải kết hợp chặt chẽ giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong việc giáo dục thanh niên. Tại buổi khai mạc Trường Đại học nhân dân Việt Nam (19-01-1955), Người chỉ rõ: “Trường học, gia đình và đoàn thể thanh niên phải liên hệ chặt chẽ trong việc giáo dục thanh niên. Thanh niên phải chuyên tâm học hành và công tác, nhưng cũng cần có vui chơi. Vui chơi lành mạnh là một bộ phận trong sự sinh hoạt của thanh niên,... phải chú ý đến giáo dục tư tưởng, thái độ, hoạt động và sinh hoạt hằng ngày của thanh niên để kịp thời khuyến khích, uốn nắn, sửa chữa” [7, tr.266].

Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu thanh niên cần phải mạnh dạn chuyển hướng trong việc học tập, luôn tự cải tạo để tiến bộ mãi, tích cực tự học tập, tự bồi dưỡng, tự rèn luyện mình thành những người có đức, có tài để hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao. Người chỉ rõ: “Thanh niên bây giờ là một thế hệ vẻ vang, vì vậy cho nên phải tự giác tự nguyện mà tự động cải tạo tư tưởng của mình để xứng đáng với nhiệm vụ của mình. Tức là thanh niên phải có đức, có tài. Có tài mà không có đức ví như một anh làm kinh tế tài chính rất giỏi nhưng lại đi đến thụt két thì chẳng những không làm được gì ích lợi cho xã hội, mà còn có hại cho xã hội nữa. Nếu có đức mà không

có tài ví như ông Bụt không làm hại gì, nhưng cũng không lợi gì cho loài người” [9, tr .399]

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, đề cao việc học tập cũng chính là thanh niên thể hiện năng lực làm chủ của mình, bởi con người muốn làm chủ xã hội thì phải có trình độ hiểu biết, mà muốn hiểu biết thì phải nghiên cứu, học tập. Thế hệ trẻ có học thức sẽ góp phần đưa đất nước đi lên. Bởi vì, theo Người: “một dân tộc dốt sẽ là một dân tộc yếu”.

Thứ tư, Hồ Chí Minh chủ trương xây dựng lối sống trung thực, văn minh tiến bộ, tôn trọng pháp luật, giáo dục, xây dựng lối sống có ước mơ, hoài bão, tự tin cho thanh niên. Lối sống trung thực chính là tôn trọng mình, tôn trọng người khác. Từ đó hình thành, phát triển lối sống vì cộng đồng. Xây dựng lối sống văn minh, tôn trọng pháp luật vừa là yêu cầu, vừa là nội dung mang tính cấp thiết trong việc xây dựng đạo đức mới, đặc biệt là đối với thanh niên đóng vai trò là người chủ quyết định sự sinh tồn của đất nước. Cũng để hoàn thành vai trò đó của thanh niên, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn nhấn mạnh “Thanh niên cần phải có tinh thần gan dạ, sáng tạo, cần phải có chí khí hăng hái và tinh thần tiến lên, vượt mọi khó khăn gian khổ để tiến mãi không ngừng. Cần phải trung thành, thật thà, chính trực” [6, tr 455].

Người khuyên thanh niên nên sống sao cho hợp lý, sạch sẽ, vừa tiết kiệm lại đảm bảo sức khỏe, hợp vệ sinh. Người cho rằng muốn lao động sản xuất tốt, công tác và học tập tốt thì thanh niên cần phải có sức khỏe. Muốn có sức khỏe thì nên thường xuyên tập thể dục, thể thao. Người nói mỗi người dân yếu ớt là cả nước yếu ớt, mỗi người dân mạnh khỏe là cả nước mạnh khỏe, việc tập thể dục, thể thao không có khó khăn gì, thanh niên chỉ cần mỗi ngày giành một chút thời gian cho việc luyện tập thể là có hiệu quả.

Ngoài ra, mỗi thanh niên trong xã hội phải có ý thức giữ gìn môi trường sống, có những hành động văn minh trong sinh hoạt hằng ngày, như không xả rác bừa bãi, có ý thức, trật tự ở những nơi công cộng, tôn trọng tập thể, tôn trọng mọi người... Người yêu cầu thanh niên cần phải chấm dứt lễ cưới hỏi, ăn uống xa xỉ, lãng phí.

Thứ năm, trong công việc, Hồ Chí Minh yêu cầu, thanh niên làm việc phải đúng giờ, không đi muộn về sớm, vì theo Người thời gian rất quý báu, không nên để lãng phí. Người còn khuyên thanh niên làm việc phải theo cách vừa khẩn trương, nhanh chóng, vừa phải chu đáo. Việc ngày nào, nên làm xong ngày ấy, chớ để chờ ngày mai, đã làm việc gì phải tận tâm, tận lực, làm việc trên tinh thần trách nhiệm cao nhất, tránh tình trạng lười biếng, cần thận dụng triệt

để thời gian rảnh rỗi. Người chỉ rõ: Từ việc lớn đến việc nhỏ, thanh niên đều phải làm kiểu mẫu, đều phải làm gương.

Ngoài những nội dung trên, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn chủ trương xây dựng lối sống mới cho thanh niên trong quan hệ giữa con người với con người, đó là lối sống đề cao tình yêu thương con người, yêu thương đồng loại, đề cao tinh thần nhân đạo, nhân văn, coi trọng những nghĩa cử cao đẹp, tinh thần đoàn kết, sống khiêm tốn, giản dị, cầu thị, sống có lý, có tình.

Để thực hiện xây dựng lối sống mới cho thanh niên theo Hồ Chí Minh, trước hết cần phải tuyên truyền, giải thích và làm gương cho thanh niên. Bởi vì, xây dựng lối sống mới là một công việc khó khăn, phải kiên trì, liên tục tuyên truyền cho thanh niên hiểu để tự giác từ bỏ lối sống cũ, cách làm cũ không phù hợp.

Xây dựng lối sống mới cho thanh niên theo Chủ tịch Hồ Chí Minh còn là phải loại bỏ cái cũ, xây dựng cái mới. Nhưng loại bỏ cái cũ ở đây không có nghĩa là đoạn tuyệt, phủ định sạch trơn quá khứ mà cần phải kế thừa những giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc, như: truyền thống yêu nước, ý chí bất khuất trong đấu tranh dựng nước và giữ nước; tinh thần nhân nghĩa, truyền thống đoàn kết, tương thân tương ái; ý chí tự lực, tự cường, luôn lạc quan yêu đời, niềm tin vào chính mình, tin vào sự tất thắng của chân lý, chính nghĩa dù phải vượt qua muôn vàn khó khăn, gian khổ...

Ngoài ra, muốn xây dựng lối sống mới cho thanh niên sâu rộng, phải nâng cao trình độ hiểu biết và ý thức làm chủ cho thanh niên, bởi một lối sống văn minh tiên tiến không thể có được nếu như trình độ thanh niên còn thấp, ý thức làm chủ của thanh niên chưa cao. Do đó, cần chú trọng đến nâng cao chất lượng giáo dục văn hóa, khoa học, kỹ thuật, lý luận cho thanh niên.

3. Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống mới cho thanh niên trong xây dựng lối sống cho thanh niên giai đoạn hiện nay

Hiện nay, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và xây dựng lối sống mới cho thanh niên, Đảng và Nhà nước ta luôn khẳng định: thanh niên là lực lượng xung kích cách mạng, là nguồn nhân lực quyết định thắng lợi của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Đại hội XI của Đảng đã nhấn mạnh: "Làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, truyền thống, lý tưởng, đạo đức và lối sống; tạo điều kiện học tập, lao động, giải trí, phát triển thể lực, trí tuệ cho thế hệ trẻ. Khuyến khích, cổ vũ thanh niên

nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão lớn, xung kích, sáng tạo, làm chủ khoa học, công nghệ hiện đại. Hình thành lớp thanh niên ưu tú trên mọi lĩnh vực, kế tục trung thành và xuất sắc sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc, góp phần quan trọng vào sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa"[1, tr. 243].

Việc xây dựng lối sống cho thanh niên trong giai đoạn mới được thể hiện trên một số nội dung sau:

Một là, xây dựng lối sống có lý tưởng cách mạng, lý tưởng đạo đức đúng đắn. Đó là lối sống hướng tới niềm tin tuyệt đối vào lý tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam, là lý tưởng về một cuộc sống "dân giàu nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh". Để thực hiện được điều đó thì vận dụng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cần phải dạy cho thanh niên biết yêu nước, thương dân, rèn luyện bản lĩnh chắc chắn, và khi cần, biết sẵn sàng hi sinh vì Tổ quốc. Đồng thời, phải xây dựng cho thanh niên có định hướng đúng đắn về lý tưởng sống của mình, tránh để cuộc sống của họ trở nên vô nghĩa, tuyên truyền cổ vũ thanh niên tích cực phấn đấu để được cơ quan, tổ chức giới thiệu vào tổ chức Đảng. Một khảo sát gần đây cho thấy số lượng các bạn trẻ trong thanh niên được kết nạp vào Đảng ngày càng tăng, chứng tỏ đại đa số các bạn trẻ hiện nay sống có lý tưởng đúng đắn, có niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng và Nhà nước. Từ đó thanh niên sẽ nhận thức được vai trò, nhiệm vụ của mình và hoàn thành trong xã hội.

Hai là, xây dựng lối sống yêu lao động. Thanh niên cần phải biết lao động cần cù, sáng tạo, năng suất cao, chất lượng tốt, coi trọng cả lao động trí óc và lao động chân tay. Đặc biệt xây dựng lối sống có tiết kiệm, chống tham ô lãng phí. Với sự phát triển của thời đại khoa học công nghệ, thanh niên phải không ngừng học tập để có thể trở thành những người lao động có thể lực, trí lực cao tham gia cải tiến và ứng dụng công cụ sản xuất hiện đại mang lại hiệu quả trong sản xuất. Đây là một trong những điều kiện rất quan trọng để thanh niên có thể góp sức mình tăng năng suất lao động, cải thiện đời sống nhân dân và phát triển đất nước.

Ba là, xây dựng lối sống với nhiệm vụ trung tâm là học tập. Thanh niên phải xác định được rằng, "phải học tập mãi, tiến bộ mãi, mới thật là thanh niên". Mục đích của học tập không chỉ là kiến thức mà còn là học tập để kiến tạo cuộc sống tương lai vững chắc, tốt đẹp cho bản thân đồng thời nhằm xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Học không chỉ để biết mà học còn để làm, là học lý thuyết

(Xem tiếp trang 27)

Mặc dù việc thực thi một loạt các chính sách đã góp phần mang lại những thành tựu to lớn, toàn diện về kinh tế, xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh; xây dựng hệ thống chính trị cơ sở vững mạnh, hạ tầng kinh tế xã hội được đầu tư ngày càng đồng bộ; đời sống của đồng bào được nâng lên rõ rệt; niềm tin của đồng bào dân tộc thiểu số đối với Đảng và Nhà nước không ngừng được củng cố và tăng cường; khối đại đoàn kết dân tộc được chăm lo xây dựng vững chắc. Nhưng hiện nay vùng dân tộc thiểu số và miền núi vẫn đang là vùng khó khăn nhất, chất lượng, nguồn nhân lực thấp nhất, kinh tế xã hội phát triển chậm nhất, tiếp cận các dịch vụ xã hội cơ bản thấp nhất, tỷ lệ hộ nghèo cao nhất. Một số vấn đề bức xúc trong đời sống của đồng bào dân tộc thiểu số như di cư tự phát, thiếu đất ở, nhà ở dột nát, thiếu đất sản xuất, nước sinh hoạt... giải quyết chưa hiệu quả. Do đó, việc phát huy nội lực trong đồng bào dân tộc thiểu số; rà soát, sửa đổi cũng như xây dựng ban hành chính sách hỗ trợ mới phù hợp hơn vẫn là nhiệm vụ chiến lược được quan tâm trong giai đoạn tiếp theo. □

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH...

(Tiếp theo trang 19)

đi đôi với thực hành. Hiện nay, việc học tập của thanh niên rất phong phú và đa dạng về các loại hình, nội dung đào tạo. Yêu cầu hội nhập hóa quốc tế đòi hỏi thanh niên phải xác định rõ được mục đích của học tập đúng đắn để có thể đáp ứng được yêu cầu cao của thời đại mới. Từ đó, tạo ra các cơ hội cho thanh niên nói chung và đất nước nói riêng "sánh vai cùng các cường quốc" như lời Chủ tịch Hồ Chí Minh từng mong muốn.

Bốn là, xây dựng lối sống lành mạnh cho thanh niên. Đó phải là lối sống trung thực: trung thực trong học tập, trong lao động và đời sống hàng ngày. Là lối sống có trách nhiệm: trách nhiệm với bản thân, với người khác, trách nhiệm với tình yêu với gia đình và xã hội. Là lối sống có văn hóa, lối sống vì cộng đồng, tôn trọng và nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật. Đặc biệt cần nuôi dưỡng lối sống có ước mơ, hoài bão, kiên trì, nghị lực và tự tin cho thanh niên. Hiện nay, thế hệ trẻ tự tạo ra công ăn, việc làm cho mình với thông điệp "hãy thay đổi" để mang lại nhiều cơ hội cho chính họ, dù có thất bại cũng giúp họ trưởng thành hơn. Đây là điều rất đáng ghi nhận trong bối cảnh thách thức của khủng hoảng việc làm đang diễn ra.

Tài liệu tham khảo

1. Văn bản số 119-TB/TW (2003), Ban Chấp hành Trung ương, Thông báo ý kiến Ban Bí thư về chủ trương công tác đối với Hồi giáo trong tình hình mới.
2. Nguyễn Đình Tấn (2018), Quan điểm của Đảng, chính sách của Nhà nước về di dân các dân tộc thiểu số - Những thành quả nghiên cứu và những vấn đề đặt ra, Tạp chí Khoa học Đại học Quốc gia Hà Nội: Nghiên cứu Chính sách và Quản lý, tập 34, số 2, tr 64-70.
3. Thanh Ngọc (2016), Báo chí người đồng hành cùng đồng bào các dân tộc thiểu số, <http://baodansinh.vn/bao-chi-nguoi-dong-hanh-cung-dong-bao-cac-dan-toc-thieu-so-d35868.html>
4. Mai Trang (2018), Hệ thống chính sách dân tộc thiểu số và miền núi ngày càng đồng bộ và toàn diện, <http://quochoi.vn/UserControls/Publishing/News/BinhLuan/pFormPrint.aspx?UrlListProcess=/content/tintuc/Lists/News&ItemID=37748>
5. Báo Yên (2018), Đánh giá kết quả 3 năm thực hiện chính sách hỗ trợ phát triển kinh tế - xã hội vùng dân tộc thiểu số và miền núi, <http://quochoi.vn/UserControls/Publishing/News/BinhLuan/pFormPrint.aspx?UrlListProcess=/content/tintuc/Lists/News&ItemID=37747>
6. Báo cáo "Tình hình kinh tế - xã hội vùng dân tộc và miền núi, kết quả thực hiện chính sách dân tộc năm 2016, nhiệm vụ năm 2017", Ủy ban Dân tộc.

Có thể thấy rằng, tư tưởng Hồ Chí Minh về lối sống mới cho thanh niên đã trở thành nền tảng để Đảng ta đưa ra các nhiệm vụ và giải pháp cơ bản, để xây dựng lối sống mới cho thanh niên trong tình hình hiện nay. Xây dựng cho thế hệ trẻ Việt Nam lối sống giàu lòng yêu nước, tự cường dân tộc, kiên định lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, lối sống có đạo đức trong sáng, lành mạnh, yêu lao động tích cực tham gia vào sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc là nhiệm vụ vô cùng quan trọng. Chỉ có như vậy, mới đào tạo, rèn luyện cho thanh niên đầy đủ phẩm chất xứng đáng là "chủ nhân tương lai của đất nước". □

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
2. Hồ Chí Minh (2000): *Toàn tập*, tập 3, Nxb Chính trị quốc gia, H.
3. Hồ Chí Minh (2000): *Toàn tập*, tập 4, Nxb Chính trị quốc gia, H.
4. Hồ Chí Minh (2000): *Toàn tập*, tập 5, Nxb Chính trị quốc gia, H.
5. Hồ Chí Minh (2000): *Toàn tập*, tập 6, Nxb Chính trị quốc gia, H.
6. Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, tập 7, Nxb Chính trị quốc gia, H.
7. Hồ Chí Minh (2000): *Toàn tập*, tập 9, Nxb Chính trị quốc gia, H.
8. Hồ Chí Minh (2000): *Toàn tập*, tập 10, Nxb Chính trị quốc gia, H.
9. Hồ Chí Minh (2000): *Toàn tập*, tập 11, Nxb Chính trị quốc gia, H.
10. Hồ Chí Minh (2000): *Toàn tập*, tập 12, Nxb Chính trị quốc gia, H.